

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _ Дизайну _____
(назва факультету)
Кафедра _____ графічного дизайну _____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності

_____ І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 07 Рисунок

рівень вищої освіти _перший (бакалаврський)

галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
освітня програма	Мультимедійний дизайн
спеціальність	В2 Дизайн
спеціалізація	В 2.01 Графічний дизайн
тип дисципліни	обов'язкова
мова викладання	українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

_____ М.А. Бондаренко
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
_____ графічного дизайну _____
(назва кафедри)

26.08_2025_ №_1

Завідувач кафедри

_____ І.В. Петрова
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни **«Рисунок»**
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю

«ВІД Ресурсів».

КДАДПМД ім. М. Бойчука. 26.08 20 25. – кількість сторінок 19с.

Розробник(и): Скрипак Тина Олександрівна,
старший викладач кафедри
графічного дизайну КДАДПМД
ім. М. Бойчука

(вказати авторів, ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра, e-mail викладача)

Робочу програму перевірено

Декан факультету

26.08 20 25

(підпис)

Т.В. Малік

(ініціали, прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету дизайну

(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 28.08 20 25 № 1 Дати та номер протоколу у всіх на факультеті однаковий

Голова НМР факультету

(підпис)

А.М. Мешко

(ініціали, прізвище)

© _____, 20__ рік

© КДАДПМД, 20__ рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань <u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/	Спеціальність (освітня програма): В2 Дизайн (шифр і назва) ОПП _____ Мультимедійний дизайн (назва)	Рік підготовки:	
		1,2-й	
Загальна кількість годин – 420		Семестр	
		1,2,3,4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних: 1,2 семестр - 4; 3,4 семестр - 2 самостійної роботи здобувача: 1,2 семестр- 4; 3,4 семестр - 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) (перший (бакалаврський)/другий (магістерський))	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		204 год.	
		Самостійна робота	
		216 год.	
		Вид контролю: <i>Поточний, підсумковий</i>	
		Форма контролю: Екзаменаційний перегляд	

2 Мета вивчення навчальної дисципліни¹

Метою вивчення навчальної дисципліни «Рисунок» є формування у здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

Загальні компетенції ЗК:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові) СК:

СК-2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК-4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК-6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

СК-9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

СК-11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації,

портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН-1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН-6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

¹

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН-9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання

ПРН-11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН-13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН-14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН-18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну

3 Передумови для вивчення дисципліни²

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше

4 Очікувані результати навчання

1_семестр

Розуміти принципи побудови геометричних тіл у лінійній, тональній перспективі. Вміти створювати зображення геометричних тіл і побутових й предметів з натури та з уяви лінійно та тонально. Передавати характер різних матеріалів (метал, скло, дерево, тканина) у рисунку. Розрізняти та застосовувати різні типи освітлення у зображенні предметів, створювати простір лінійно й тонально. Зображати драперії з натури тонально.

2_семестр

Будувати та зображати, драперії, тканини з натури та уяви, з урахуванням пластики форми. Передавати різні типи поверхонь та матеріальність предметів. Виконувати ботанічні рисунки різними художніми матеріалами. Поєднувати техніки для створення виразного художнього образу. Володіти базовими навичками передачі маси та об'єму тіла людей та тварин.

3_семестр

Знати пропорції тіла людини та тварин, створювати портрети й фігурні постановки з урахуванням побудови, пропорцій та тону. Створювати портрети у швидкій начерковій техніці.

² За винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру

4_семестр

Виконувати рисунки пейзажів, інтер'єрів з натури та уяви, передавати глибину простору через лінійну та повітряну перспективу. Створювати швидких начерки локацій для подальшої роботи у мультимедійному проєкті.

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	се м.	с. р.		л	п		с. р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 1										
Тема 1. Рисунок, види рисунків. Геометричні тіла у перспективі.	40		20		20					
Тема 2. Штрих. Шар, яйце, куб інші геометричні на побутові предмети. Матеріальність та об'єм предметів.	60		30		30					
Тема 3. Складники.	20		10		10					
Усього годин	120		60		60					
Вид контролю: Екзаменаційний перегляд										
Семестр 2										
Тема 4. Рослини. Різні художні матеріали для начерків.	48		24		24					
Тема 5. Голова та тіло.	102		48		54					
Усього годин	150		72		78					
Вид контролю: Екзаменаційний перегляд										

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	се м.	с. р.		л	п		с. р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 3										
Тема 6. Тіло	30		15		15					
Тема 7. Портрет	30		15		15					

Усього годин	60		30		30					
Вид контролю: Екзаменаційний перегляд										
Семестр 4										
Тема 8.Простір, інтер'єр.	40		20		20					
Тема 9. Пейзаж.	50		16		34					
Усього годин	90		36		54					
Вид контролю: Екзаменаційний перегляд										

5.2 Теми практичних

1 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ³	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Рисунок, види рисунків. Геометричні тіла у перспективі. Ознайомлення з видами рисунку та основними принципами лінійної, фронтальної й кутової перспективи. Розгляд закономірностей побудови просторових форм — куба, конуса, кулі, циліндра — у зв'язку з точками сходження та конструктивними лініями. Виконання навчальних натюрмортів із геометричних тіл у техніці лінійної побудови, аналіз пропорцій і просторових взаємозв'язків об'єктів. Формування навичок точного графічного моделювання та контролю перспективних спотворень. [1, с. 12–36]; [2, с. 14–33]; [6, с. 5–42]; [7, с. 8–24]	20	
2	Тема 2. Світлотіні. Штрих. Шар, яйце, куб інші геометричні на побутові предмети. Матеріальність та об'єм предметів. Вивчення основ світлотіньової моделі: падіння світла, рефлексії, власні та падаючі тіні, контраст тону. Опрацювання штрихових технік для передачі об'єму, фактури й характеру поверхні предметів різної форми: кулі, яйця, куба, побутових об'єктів. Створення навчальних натюрмортів з одним джерелом світла, формування навичок тональної організації аркуша й побудови матеріальності предметів. Опанування техніки послідовного тонового нашарування та роботи з тональними відносинами. 1, с. 56–79]; [3, с. 44–67]; [4, с. 52–88]; [7, с. 32–48]	30	
3	Тема 3. Складники. Розгляд етапів побудови навчального натюрмрту: визначення композиційного центру, організація форм у просторі, співвідношення масштабів і пропорцій. Вивчення принципів рівноваги, ритму й гармонії у групі предметів різної форми й матеріалу. Виконання побудов	10	

³ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

	складних натюрмортів із застосуванням конструктивного аналізу, штриха та попереднього композиційного пошуку. Закріплення навичок побудови об'єктів, їх взаєморозташування та тонального узгодження. [1, с. 56–79]; [3, с. 44–67]; [4, с. 52–88]; [7, с. 32–48]		
Усього годин за 1 семестр:		60	

2 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁴	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 4. Рослини. Різні художні матеріали для начерків. Аналіз пластичної структури рослинних форм: ритм, симетрія, напрямок росту, об'ємність та деталізація. Засвоєння технік начерку різними матеріалами (графіт, вугілля, лайнери, маркери, кольорові олівці) для виявлення характеру форми й фактури. Виконання серії натурних замальовок квітів, листя і рослинних композицій. Вивчення специфіки передачі природності та органічних ліній під час швидкого рисунку. [Hodge, с. 36–92]; [1, с. 78–103]; [3, с. 88–97]	24	
5	Тема 5. Голова та тіло. Вивчення пропорцій голови й тіла людини, конструктивної будови черепа та основних мас тіла. Аналіз пластичних зв'язків, осей симетрії, поворотів, нахилів та великої форми. Виконання конструктивних рисунків голови та фігури у статичних позах з опрацюванням основних анатомічних об'ємів. Формування навичок виявлення структури, пропорцій і просторової побудови. [1, с. 119–138]; [4, с. 205–228]; [7, с. 65–82]; [8, с. 45–62]	48	
Усього годин за 2 семестр:		72	

3 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁵	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
6	Тема 6. Тіло. Опанування принципів пластичної анатомії в русі: центр ваги, опорні точки, динаміка, ритм та лінія дії. Створення жестових начерків (gesture drawing) для розвитку швидкого аналітичного мислення. Аналіз зміни пропорцій і об'єму під час різних фаз руху. Виконання навчальних рисунків людського тіла у складних позах з урахуванням балансу, натягу та ваги. [Hampton, с. 72–118]; [Bammes, с. 215–242]; [3, с. 102–118]	30	

⁴ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

⁵ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

7	Тема 7.Портрет. Розгляд будови голови, анатомії м'язів обличчя, характерних індивідуальних рис та особливостей міміки. Вивчення алгоритму побудови портрету: від конструктивної схеми — до пропорцій, характеру, тональних відношень і подібності. Виконання портретних рисунків з натури й фото, акцент на передачі об'єму, світла, фактури та психологічної виразності. [Bammes, с. 112–176]; [1, с. 159–174]; [3, с. 57–75]; [4, с. 228–256]; [7, с. 102–118]	30	
Усього годин за 3 семестр:		60	

4 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁶	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
8	Тема 8.Простір, інтер'єр. Засвоєння принципів побудови інтер'єрного простору: лінійна перспектива, масштабність, плановість, точка зору, ракурс. Виконання рисунків інтер'єрів із застосуванням перспективної побудови, аналізом складних об'ємів і світлотіньових рішень. Опрацювання сенсу в інтер'єрі, передача настрою, тематики матеріалами, освітленням.[1, с. 175–188]; [2, с. 142–178]; [6, с. 43–78]; [7, с. 119–134] [Urban Sketching Handbook, Architecture, с. 44–78]	20	
9	Тема 9. Пейзаж. Вивчення основ побудови простору в пейзажному рисунку: повітряна перспектива, світловий план, тональні маси, силуетність. Аналіз природних форм, ритмів і пропорцій. Виконання рисунків природних та урбаністичних пейзажів з натури або за фото. Опрацювання глибини простору, освітлення та характеру середовища. [Urban Sketching Handbook, с. 12–38]; [4, с. 338–365]; [5, с. 14–48]; [7, с. 135–150]; [8, с. 82–101]	16	
Усього годин за 4 семестр:		36	

⁶ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

5.3 Теми самостійних занять

1 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁷	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Рисунок, види рисунків. Геометричні тіла у перспективі. Самостійне опрацювання принципів лінійної перспективи через побудову просторових тіл: кубів, призматичних форм, циліндрів, конусів і складних побутових предметів. Виконання лінійних замальовок із дотриманням точності перспективних скорочень, продовженням конструктивних ліній та аналізом пропорцій. Створення прозорих побудов об'єктів із промальовкою невидимих частин. [1, с. 12–36]; [2, с. 14–33]; [4, с. 27–45]	20	
2	Тема 2. Світлотіні. Штрих. Шар, яйце, куб інші геометричні на побутові предмети. Матеріальність та об'єм предметів. Виконання тонових рисунків із передачею об'єму та матеріальності побутових предметів і геометричних тіл. Практика різних видів штриха та технік нашарування. Створення серії натюрмортів із одним джерелом світла, передача тональних відносин і пропорцій. [1, с. 56–79]; [3, с. 44–67]; [4, с. 52–88]	30	
3	Тема 3. Складники. Побудова груп предметів у різних композиційних варіантах. Робота над точністю пропорцій, еліпсів, вертикалей і горизонталей. Виконання серійних пошуків композиції, тональних етюдів і складних побутових натюрмортів у техніці штриха та тону. [2, с. 54–75]; [3, с. 72–88]; [4, с. 102–134]	10	
Усього годин за 1 семестр:		60	

2 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁸	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 4. Рослини. Різні художні матеріали для начерків. Серія начерків рослин, квітів та природних форм у різних техніках: графіт, лайнери, маркери, кольорові олівці. Дослідження пластики, характеру та ритму рослинної структури. Виконання швидких начерків та докладних замальовок. [Hodge, с. 36–92]; [3, с. 88–97]; [1, с. 78–103]	24	
5	Тема 5. Голова та тіло. Робота з конструктивною побудовою голови та фігури:	54	

⁷ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.⁸ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

	серія начерків, пропорції, анатомічна структура. Виконання портретних рисунків, основних пропорцій тіла, пошук характеру та об'єму. [Bammes, с. 44–112]; [Hampton, с. 24–56]; [4, с. 205–228]		
Усього годин за 2 семестр:		78	

3 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁹	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
6	Тема 6. Тіло. Gesture drawing, рисунки у русі, аналіз пластики та динаміки тіла. Серія швидких начерків (40–50) і опрацювання складних поз. Дослідження балансу, ваги та ритму. [Hampton, с. 72–118]; [Bammes, с. 215–242]; [3, с. 102–118]	15	
7	Тема 7. Портрет. Замальовки голови з різних ракурсів, штудії рис обличчя, побудова та тональні вправи. Серія портретних етюдів з натури, творче переосмислення натури, передача почуттів, емоцій. [Bammes, с. 112–176]; [4, с. 228–256]; [3, с. 57–75]	15	
Усього годин за 3 семестр:		30	

4 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ¹⁰	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 8. Простір, інтер'єр. Рисунки інтер'єрів у різній складності: кімната, коридор, публічний простір. Використання точок сходження, плановості та побудови складних форм у перспективі. [2, с. 142–178]; [Urban Sketching Handbook, Architecture, с. 44–78]; [4, с. 315–338]	20	Перевірка виконання практичних завдань
2	Тема 9. Пейзаж. Замальовки природних та міських пейзажів, аналіз глибини простору, світла й атмосферної перспективи. Пошук композиційних рішень і тональної структури пейзажу. [Urban Sketching Handbook, с. 12–38]; [4, с. 338–365]; [3, с. 92–114]	34	Перевірка виконання практичних завдань
Усього годин за 4 семестр:		54	

⁹ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

¹⁰ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування¹¹

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

- демонстрація творчих робіт;
- екзаменаційні перегляди

7 Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	90	
Екзаменаційний перегляд	10	
Всього	100	

8 Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Перевірка виконання практичної роботи.

Тема 1. Рисунок, види рисунків. Геометричні тіла у перспективі

Критерії оцінювання:

Відмінно: правильна побудова геометричних тіл у перспективі, точне розташування ліній сходження, чітке передання об'єму, акуратність ліній.

Добре: незначні помилки у перспективі або побудові, об'єм переданий, але з окремими неточностями у пропорціях.

Задовільно: суттєві помилки у перспективі, відсутність чіткого об'єму, неточні пропорції, недбале виконання.

Тема 2. Світлотіні. Штрих. Шар, яйце, куб інші геометричні на побутові предмети. Матеріальність та об'єм предметів.

Критерії оцінювання:

¹¹ Містить методи контролю результатів навчання студентів у процесі поточного та семестрового контролів.

Відмінно: чіткий, виразний штрих, об'єкт має реалістичний об'єм завдяки грамотній світлотіні, точно передана фактура матеріалу, світлові акценти розташовані логічно.

Добре: світлотінь передана загалом вірно, але фактура матеріалу або світлові акценти частково неточні.

Задовільно: неохайний, забитий штрих, відсутність об'ємності, нечітка світлотінь, фактура матеріалу не відтворена.

Тема 3. Складники (рисунок драперії)

Критерії оцінювання:

Відмінно: точна побудова та передача складок, зрозуміла структура тканини, гармонійна світлотінь.

Добре: є незначні помилки у побудові складок або світлотіні, фактура тканини частково втрачається.

Задовільно: складки побудовані неправильно, світлотінь нечітка, фактура не відчувається.

Тема 4. Рослини. Різні художні матеріали для начерків

Критерії оцінювання:

Відмінно: чітке передання будови рослини, використання обраних матеріалів для виразності, гармонійна композиція аркуша.

Добре: будова рослини передана, але є неточності; матеріали використані частково невпевнено.

Задовільно: будова і пропорції рослини спотворені, матеріали використані хаотично, композиція не зчитується.

Тема 5. Голова та тіло. Основи побудови

Критерії оцінювання:

Відмінно: пропорції голови та тіла точні, анатомія передана вірно, поза виразна.

Добре: незначні анатомічні неточності, пропорції загалом дотримані, поза менш виразна.

Задовільно: серйозні помилки в анатомії та пропорціях, поза неприродна.

Тема 6. Тіло

Критерії оцінювання:

Відмінно: побудова тіла людини та тварин пропорційна, передана пластика та маса форми.

Добре: пропорції дотримані частково, пластика передана не повністю.

Задовільно: неправильні пропорції, відсутність пластики та об'ємності.

Тема 7. Портрет

Критерії оцінювання:

Відмінно: точна побудова голови, передано індивідуальний характер і емоційний стан моделі.

Добре: побудова правильна, але характер і емоційність передані частково.

Задовільно: суттєві помилки у побудові, відсутність виразності.

Тема 8. Простір, інтер'єр

Критерії оцінювання:

Відмінно: правильна перспектива, глибина простору, деталізація інтер'єру/екстер'єру, гармонійна композиція.

Добре: незначні помилки у перспективі або деталізації, композиція зрозуміла.

Задовільно: помилки у перспективі, відсутність глибини, композиція невиразна.

Тема 9. Пейзаж

Критерії оцінювання:

Відмінно: передана глибина повітряної перспективи, виразна композиція, деталізація природних форм.

Добре: є загальна передача простору, але з помилками у перспективі або деталізації.

Задовільно: відсутність глибини та виразності, композиція хаотична.

Орієнтовний перелік питань до семестрового контролю

1. Що таке лінійна перспектива та які існують її види?
2. Як визначаються точки сходження в перспективі?
3. Які особливості побудови куба у прямій перспективі?
4. Що таке світлотіньове моделювання?
5. Як впливає розташування джерела світла на характер світлотіні?
6. Як передати фактуру металу у рисунку?
7. Які основні типи складок тканини ви знаєте?
8. Як передати об'єм складки за допомогою світлотіні?
9. Що таке «пластика тканини» і як вона передається в рисунку?
10. Які особливості побудови ботанічного рисунка?
11. Як змінюється характер зображення залежно від вибору художнього матеріалу?
12. Що таке комбінована техніка у рисунку рослин?
13. Які пропорції голови людини є академічно правильними?
14. Що таке «обрубковка» в академічному рисунку?
15. Які основні етапи побудови фігури людини?
16. Які відмінності у побудові тіла людини та тварини?
17. Як передати масу та вагу тіла у рисунку?
18. Що таке пластика форми і як її передати?
19. Як визначаються пропорції обличчя у фронтальному ракурсі?
20. Як передати емоційний стан у портреті?
21. Які особливості побудови портрета з руками?
22. Які правила побудови інтер'єру у перспективі?
23. Як передати атмосферу приміщення у рисунку?
24. Що таке урбан-скетчинг і які його особливості?

25. Що таке повітряна перспектива і як вона застосовується у пейзажі?
26. Як передати глибину простору у рисунку природи?
27. Які композиційні прийоми використовуються у зображенні пейзажу?
28. Як обрати ракурс для передачі простору та форми об'єкта?
29. Чому важливо враховувати матеріальність предмета у рисунку?
30. Як поєднати академічний і творчий підхід у навчальному рисунку?

8.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 1 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Рисунок, види рисунків. Геометричні тіла у перспектив	30
Тема 2. Світлотіні. Штрих. Шар, яйце, куб інші геометричні на побутові предмети. Матеріальність та об'єм предметів	40
Тема 3. Складники	20
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 2 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 4. Рослини. Різні художні матеріали для начерків.	40
Тема 5. Голова та тіло.	50
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 3 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 6. Тіло	45

Тема 7.Портрет	45
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 4 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 8.Простір, інтер'єр.	45
Тема 9. Пейзаж	45
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

Приклад диференційованого заліку за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання

яких передбачає навчальна дисципліна

Робочі матеріали та інструменти: папір формату А5, А4, А3, А2; прості олівці, м'які матеріали, гумка, графічні матеріали (гелеві ручки, лайнери, маркери, туш, пера), фарби (акварель, гуаш, акрил), пензлі, канцелярський ніж, ножиці, клей ПВА, пензлик для клею, скотч, лінійка, планшет дерев'яний; за бажанням - графічний планшет, ноутбук, ПК.

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література¹²

1. Лі М.Г. Основи навчального академічного рисунка. Київ: Мистецтво, 2013 (навчальний посібник із вправами для початківців).
2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. – 304 с.
3. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навч. посібник. Львів: Каменяр, 2013. – 114 с.
4. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. – 496 с.
5. Генрі Керролл. Як знімати неймовірні пейзажі. Київ: ArtHuss, 2022. – 128 с.
6. Белянський О.М., Осипова Т.Г. Рисунок і перспектива: Теорія та практика короткочасного рисунка. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. Завантажити PDF
7. Нечипоренко В. Що потрібно знати, освоюючи академічний рисунок. Step to Drawing, 2023. Огляд основ
8. Крюкова Г.О., Мостовщикова Д.О. Теоретично-наукові положення академічного рисунка у працях М. Лі. Київський університет ім. Б. Грінченка, 2020. Koos E. Sketching for Beginners: A Step-by-Step Guide. London: Independently Published, 2021. 112 с.

10.2 Допоміжна література

1. Саймон Дж. Urban Sketching Handbook: Architecture and Cityscapes. London: Quarry Books, 2020. 128 с.
2. Bammes G. Complete Guide to Life Drawing. London: Search Press, 2020. 312 с.
3. Hampton M. Figure Drawing: Design and Invention. California: Michael Hampton, 2020. 240 с.
4. van Grouw K. Unnatural Selection. Princeton: Princeton Univ. Press, 2023. 425 ілюстрацій. 320 с.
5. Hodge S. Botanical Illustration: The Complete Guide. London: Search Press, 2021. 192 с

¹² Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

10.3 Інформаційні ресурси

1. James Gurney (US/EU-focused) – <https://www.youtube.com/@JamesGurney>
2. Draw with Jazza (EU) – <https://www.youtube.com/@Jazza>
2. Love Life Drawing (UK) – <https://www.youtube.com/@LoveLifeDrawing>

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни **Рисунок**,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми Мультимедійний дизайн
 підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю В2 Дизайн
(бакалаврів/магістрів) (шифр та назва напрямку/спеціальності)

розробленої
 старший викладач Єрмак Інга Олександрівна
(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – _____ (назва кафедри)			
Випускова кафедра – _____ (назва кафедри)			

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		

12 Рекомендовані джерела інформації

12.1 Основна література

1 ...

2 ...

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Назва теми заняття, посилання на методичне забезпечення, літературні джерела		
2			
...			
Усього годин за _____ семестр			

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
« _____ »

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20__ № ____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20__ № ____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20__ № ____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20__ № ____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20__ № ____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20__ № ____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Голові Науково-методичної ради,
проректорові з навчально-методичної
та виховної роботи
Савіній Л.М.

ПОДАННЯ

Прошу включити до порядку денного наступного засідання Науково-методичної ради питання про затвердження таких робочих програм навчальних дисциплін, розроблених кафедрою _____:

1) з дисципліни _____
(___ кредити), перший (**бакалаврський**) рівень вищої освіти, для здобувачів освіти галузі знань _____, спеціальності _____,
спеціалізації _____;

2) з дисципліни _____
(___ кредити), другий (**магістерський**) рівень вищої освіти, для здобувачів освіти галузі знань _____, спеціальності _____,
спеціалізації _____.

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20__ р.